

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

právě jste obdrželi první číslo newsletteru časopisu *Odpady*. Jde o novou službu našim čtenářům. Dvakrát měsíčně takto získáte souhrn hlavních událostí za uplynulé dva týdny, najdete zde vše podstatné, co se událo v odpadovém hospodářství. Obsahem budou krátké zprávy, komentáře, přehledy, analýzy a důležitá data týkající se především odpadů a nakládání s ním u nás i v zahraničí a v širším záběru dalších oborů, které se hlavního tématu našeho zájmu dotýkají - vody, ovzduší, půdy, krajiny a ochrany životního prostředí obecně. V průběhu roku Vám tak nabídneme stále aktuální přehled událostí, novinek a ekonomických údajů z našeho oboru.

Newslettery budou vycházet jednou za dva týdny a informačně pokryjí období mezi dvěma čísly měsíčníku. Kromě těchto pravidelných newsletterů chystáme čtyřikrát ročně speciál, který přinese především informace obchodní - přehledy cen druhotných surovin (papír,

šrot, plasty apod.) na našem trhu, včetně jejich porovnání s relevantními zahraničními trhy a další ekonomická data.

Newslettery budou distribuovány prostřednictvím e-mailu ve formátu pdf, který je uživatelsky velmi jednoduchý a komfortní. Navíc - tato služba je pro naše předplatitele zdarma! Máte-li zájem dostávat pdf newslettery časopisu *Odpady*, pošlete

nám prosím na naši redakční e-mailovou adresu <mailto:pdf.odpady@economia.cz>. e-mail se svým kontaktem. O nic dalšího se již nemusíte starat.

Na závěr dovoluji, abych vám za celou redakci popřála pevné zdraví a mnoho osobních i pracovních úspěchů v novém roce. Na další zajímavá a přínosná setkání na stránkách časopisu *Odpady* v roce 2003 se těší.

Jarmila Šťastná,
šéfredaktorka

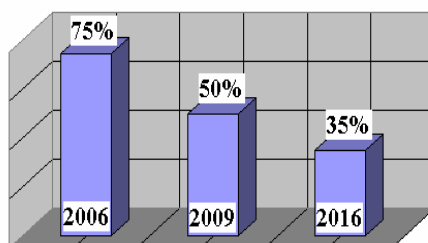
Odpady

Snižování množství BRKO

Evropská agentura životního prostředí (EEA) zveřejnila na konci roku 2002 zprávu "O hospodaření s biodegradabilním komunálním odpadem v Evropě", která přináší základní informace o použitelných strategiích a nástrojích k redukování množství biodegradabilních komunálních odpadů ve vztahu ke směrnici Rady 1999/31/EC o skládkách odpadů.

Tato směrnice ukládá členským státům omezit množství biodegradabilního komunálního odpadu (BRKO) ukládaného na skládky (graf). Pokud bylo v roce 1995 skládkováno více než 80 %

Snižování BRKO (v %) ukládaného na skládky (vztaheno na celkové množství v roce 1995)

komunálních odpadů (což je právě případ České republiky), je možné oddálit splnění těchto cílů nejvýše o 4 roky.

Krátce

Nový šéf fondu

Ministr životního prostředí jmenoval ředitelem Státního fondu životního prostředí Ing. Andreje Mudraye, který vystudoval ČVUT Fakultu stavební. Pracoval ve stavebnictví a jako soudní znalec v tomto oboru. Od září 2002 zastával funkci náměstka ředitele SFŽP pro technický úsek.

Poplatek v Brně

Letošní poplatek za komunální odpad v městě Brně byl stanoven ve výši 500 Kč na osobu. Osvobození od poplatkové povinnosti jsou letos fyzické osoby vlastníci rekreační objekty na území města Brna. Bližší informace na <http://www.brno.cz> a <http://www.sako.cz>

Nová skládka v Meziříčí

Skládka ve Valašském Meziříčí se blíží hranici své životnosti. Kapacita skládky otevřená v roce 1992 je téměř vyčerpána, ačkoli měla sloužit ještě řadu let. Důvodem je podle mluvčího radnice Josefa Beneš nevhodný způsob ukládání odpadů.

Začal platit zákon o IPPC

Od 1. 1. 2003 platí zákon o integrované prevenci a omezování znečištění. Podniky se musí vybavit nejlepší dostupnou technikou a technologií. Se zpřísněnými limity budou mít zřejmě potíže některé spalovny a kotelny.

Vítěz pro Spolchemii je znám

FNM rozhodl, že staré zátěže v ústecké Spolchemii odstraní společnosti Geosan Group a Aquatest. Sanace za přibližně 1,5 miliardy korun má začít ve 2. pololetí roku. Do roku 2005 budou dekontaminovány zeminy, v roce 2008 podzemní voda. Sanaci ukončí v roce 2015 odstranění rtuti.

Sanace v Mora Moravia

Fond národního majetku vyhlásil veřejnou obchodní soutěž na sanaci starých ekologických zátěží v areálu bývalé metalurgické divize akciové společnosti Mora Moravia, kterou nyní vlastní společnost Foundeik. Firmy mohou nabídky předkládat do 26. března. Sanace podloží, staveb a podzemních vod v areálu slévárny v Hlubočkách na Olomoucku by měla být zaměřena na likvidaci chlorovaných a polycyklických aromatických uhlovodíků a těžkých kovů. Přibližnou cenu, kterou si vyčištění podniku vyžádá, nelze zatím odhadnout.

**Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu *Odpady*? Přihlaste se na e-mailové adrese <mailto:pdf.odpady@economia.cz>
Své názory a náměty posílejte na <mailto:odpady@economia.cz>**

Odpadová koncepce Středočeského kraje

Nový přístup Středočechů k nakládání s odpady spočívá především v podpoře třídění odpadů a následné ekologické likvidaci spalováním. Dalším krokem je důslednější dodržování odpadového zákona a omezení počtu užívaných skládek. O tom všem hovořil středočeský hejtman Petr Bedl (ODS). Nový pohled upřednostňuje pečlivé třídění veškerého odpadu, druhotné využívání odpadu a až pak jeho likvidace. Velkou změnou tedy je opuštění programu, který spočíval především ve skládkování. Nový zákon ukládající krajům vypracovat odpadové koncepce také vyžaduje řešení největších ekologických problémů regionu. Středočeská oblast se nejvíce potýká s černými skládkami, elektrošrotem a autovraky, ale i s komunálním a stavebním odpadem a obaly. Také je zde citelný nedostatek sběrných dvorů pro objemný odpad a techniky na likvidaci autovraků, ledniček, baterií a olejů. Ale nejnákladnější položky, které musí být vyřešeny, jsou staré ekologické zátěže. Jde především o odvaly zeminy na Rakovnicku, Příbramsku v Kutné Hoře a na Kladně.

Recyklace elektronického odpadu

Teplická společnost UNIVelak, a. s., Teplice chce zpracovat v roce 2003 v rámci projektu Ekorecykling Univelak až 450 tun elektronického odpadu.

Objem elektronických odpadů se v Ústeckém kraji loni zdvojnásobil. Zástupce společnosti Josef Barta uvedl, že chtějí občanům nabídnout alternativu

k odstranění elektronických zařízení, na které se dosud nevztahuje zákon o zpětném odběru.

Firma bude od občanů odebírat staré spotřebiče zdarma. Ty pak budou ručně demontovány a jednotlivé druhy surovin odprodány specializovaným firmám.

Měření radioaktivního šrotu

Rakouská spolková země Horní Rakousy hodlá v příhraniční železniční stanici Summerau namontovat zařízení na měření radioaktivity kovového šrotu dováženého z Česka. Měřicí systém by měl fungovat automaticky. Nasazení lidí bude nutné jen v případě, pokud přístroje upozorní alarmem na výskyt radioaktivně zamořeného materiálu.

Dobrovolné dohody jsou populární

Průmyslové podniky dávají ve většině evropských zemí přednost dobrovolným dohodám mezi profesními sdruženími a státem. Tyto dohody jsou zaměřeny na postupné splnění žádoucích standardů ochrany životního prostředí, např. ekologického složení výrobků nebo recyklačních kvót.

Dobrovolná dohoda umožňuje průmyslu přistoupit k nutným změnám přístupu a technologií ve větším klidu a omezit bezprostřední tlak státních orgánů na firmy. Pouze v případech, kdy se

nepodaří dohodnuté cíle plnit, jsou zavedena závazná opatření.

V Anglii a Walesu vláda spolupracuje s Asociací vydavatelů novin za účelem zvýšení objemu recyklovatelného novinového papíru, který činil v roce 1999 asi 54 %. Vydavatelé novin se zavázali, že do konce roku 2001 zvýší objem recyklovatelného novinového papíru na 60 %, do konce roku 2003 na 65 % a na 70 % do konce roku 2006. V Evropě také funguje velké množství dobrovolných dohod v oblasti obalového odpadu.

Zvýšení platů Spolchemie odloženo

Díky recesi na světových trzích, srpnovým povodním a požáru provozu UP2 se dohodnuté zvýšení platů zaměstnanců Spolchemie, a.s., o tři procenta odkládá na začátek druhého čtvrtletí 2003. Navýšení platů je možné až po zjištění přesných následků průmyslové havárie výroby umělých pryskyřic. Následky jsou odhadovány na stovky milionů korun.

Katastrofy stály miliardy

Kolem 55 miliard dolarů stály loňské přírodní katastrofy celého světa. Přírodní katastrofy v roce 2002 zničily hodnoty 55 miliard dolarů (1,7 bilionu Kč.), což je o 60 % více než v loňském. Celkem zemřelo 11 000 lidí. Hmotně byly nejhorší letní povodně ve výši 18,5 miliardy (560 miliard Kč.). Největší lidské ztráty díky zemětřesení v Afghánistánu (2000 lidí), záplavy v Nepálu, Bangladéši a Indii (1200 lidí) a vedra v Indii (1100 lidí).

Nová třídící linka v Třebíči

Za 20 milionů korun byla postavena nová třídící linka v Třebíči. Na projektu se 40 % (8 milionů) podílel Státní fond životního prostředí a stejná částka řešena úvěrem od tohoto fondu. Zbývajících 20 % finančních prostředků šlo z vlastních zdrojů investora. Na tuto linku bude svážen odpad z celého okresu a z nového lisu budou odcházet balíky vážící 500 kilogramů.

Co nového ve sbírce zákonů.

částka 7/2003 - Vyhláška vodoprávní evidenci

Poslední důl na lignit

Na konci roku má být uzavřen poslední jihomoravský důl Mír v Mikulčicích na Hodonínsku, kde se těží lignit. Jeho útlumem a uzavřením skončí tradice dobývání uhlí v regionu. Důvodem pro ukončení těžby klesající zájem odběratelů toto méně kvalitní hnědé uhlí s nižší výhřevností. Jediným odběratelem pro lignitové uhlí je elektrárna v Hodoníně, která patří ČEZ. Letos se vytěží asi půl milionu tun lignitu, těžba se přitom rok od roku snižuje. Elektrárna byla postavena koncem padesátých let právě kvůli odbytu lignitu a ve své době byla největší elektrárnou v Československu. V devadesátých letech byla rozsáhle rekonstruována a splňuje emisní normy. Čez uvažuje o jejím prodeji.

Situaci vyřešila Tatra

Nelegální skládka tvořená blokem zmrzlých odřezků masa a kůží byla nahlášena brněnské městské policii členem myslivecké stráže. Pro odpad si přijela původně Avie z kafilérie v Medlově, ta ovšem takový kus nemohla naložit. Situaci vyřešila až Tatra 815 s drapákem. Takový nález ještě v Brně zaznamenaný nebyl. Zatím byly vždy nalezeny maximálně menší části masa, příp. např. kůže z upytlačené zvěře.

V časopise Odpady č. 1/2003 najdete mimo jiné tyto články:

- Informační systémy v odpadovém hospodářství
- O obaly se musí postarat výrobci a dovozci
- Technologie SEG II pro recyklaci ledniček
- Spalování odpadů v nové legislativě
- Financování zařízení na výrobu bioplynu v Německu

Bezplatná linka
pro předplatné
800 110 022

Energie

Evropa se může vzdát jaderné energie

Evropská komisařka dopravy a energetiky Loyola de Palaciová prohlásila: "Evropská unie si nemůže do- vzdala jaderné energetiky." Ve žádala zvyšování bezpečnosti mogenizaci evropských norem my jaderné energetiky totiž Rozvoj jaderné energetiky je nezbytnosti snížit emise sklení- a energetickou závislost EU vůči vnějším dodavatelům energetických surovin. Toto téma se stává aktuální i v souvislosti s hrozbou války v Iráku, která by mohla rozkolísat světo- vý trh s ropou.

volit ten přepych, aby se svém prohlášení však také jaderných elektráren a ho- pro atomová zařízení. Nor- dosud byly pouze národní. podle komisařky nutný kvůli kových plynů do atmosféry

Finance

Investice za miliardu

V roce 2002 bylo v ČR realizová- no na 64 investičních projektů, což před- stavuje investice v objemu 1,041 mld. USD. Díky těmto projektům vznikne v ČR nejméně 12 525 přímých pracovních míst.

Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo veřejnou podporu podle zákona o investičních pobídkách 55 investorům. Struktura investic ukazuje na výrazný nástup projektů technologických center a strategických služeb, které mají nižší počáteční investice než výrobní projekty, vytvářejí však více kvalifikovaných pracovních míst.

Vývoj cen v eurozóně

Jak oznámil statistický úřad Eurostat, výrobní ceny v eurozóně v listopadu 2003 klesly o 0,3 procenta proti předchozímu měsíci, kdy naopak o 0,2 procenta stouply. Za poklesem stály hlavně nižší ceny energie.

V meziročním srovnání ceny výrobců stouply o 1,1 procenta a jejich růst zrychlil z říjnových 0,9 procenta. Výsledky jsou téměř v souladu s odhady analytiků, kteří počítali proti předchozímu měsíci s poklesem o 0,3 procenta a meziročně s růstem o jedno procento.

Brusel podporuje obnovitelné zdroje

Podpora obnovitelných zdrojů energie ze zemědělské činnosti bude po vstupu do EU výrazně ovlivněna centrálním řízením z Bruselu. Tato skutečnost má klady, ale i zá- pory. Velkým přínosem bude samozřejmě finanční podpora jednotlivých programů zabý- vajících se biomasou. Nepopulární a jistě i náročnější bude ovšem nutná detailní doku- mentace využití nových zdrojů a financí z Bruselu. Je stále více jasné, že od roku 2006 bude problematika obnovitelných zdrojů jedním z hlavních pilířů agrární politiky EU.

Na období 2004-2006 připravuje Evropská unie dva hlavní dokumenty, podle nichž budou rozdělovány finanční zdroje. Prvním dokumentem je Sektorový operační program pro zemědělství (SOP) a druhým je Horizontální program rozvoje venkova (HRDP). Finanční zdroje pro tyto programy půjdou především z takzvaných Strukturálních fondů zřízených pro tyto účely Radou Evropského společenství. Tyto fondy mají mimo jiné narovnávat rozdíly mezi rozvinutými a hospodářsky zaostalými regiony. Cel- kové roční příjmy každého členského státu z těchto Strukturálních fondů a fondů soudrž- nosti by neměly překročit 4 % HDP členského státu.

Rozhodnutím vlády České republiky má tuto problematiku ve své pravomoci Mi- nisterstvo zemědělství. V současné době se vymezují základní problematiky a pravidla podle kterých by se měli navrhovatelé jednotlivých projektů řídit. Je pravděpodobné, že hlavně v prvních letech členství bude počet jednotlivých projektů Evropskou unií ome- zován. Právě proto je také velice důležité, jak dokáže vláda České republiky koordinovat předkládané projekty Evropské unii ze všech resortů tak, aby nedošlo k přečerpání u některých resortů a na další se již nedostalo.

Legislativa

Myslivci neuspěli

Senát vrátil sněmovně novelu mysliveckého zákona. Oponenti novely tvrdí, že pokračuje v omezování práv vlastníků a potenciálně ohrožuje majetkové zájmy obcí. Zákon o myslivosti bývá v obou parlamentních komorách předmětem tvrdých pŕetek mezi zastánci myslivců a obháji práv vlastníků pozemků.

Z programu vlády

Schůze od 13. 1. 2003

- Návrh zákona o Antarktidě
- Návrh nařízení vlády o způsobu a rozsahu zabezpečení systému výměny informací o nejlepších dostupných technikách
- Návrh poslanců Waltra Bartoše, Hynka Fajmona a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií .

Nová vyhláška k IPPC

Dne 16. prosince 2002 byl přijat jeden z prováděcích předpisů k zákonu č.76/2002 Sb. - vyhláška č. 554/2002 Sb., kterou se stanoví vzor žádosti o vydání integrovaného povolení, rozsah a způsob jejího vyplnění. Vyhláška nabyla účinnosti 1. ledna 2003.

Města a kapitační platby?

S počátkem nového roku vstoupila v platnost novela zákona o odpadech, označovaná jako „pražská“, podle níž si mohou obce zvolit, jak chtějí vybírat platby za odvoz odpadu. Kapitační platbu proto může opět nahradit systém platby za počet objednaných popelnic.

Zpracování radioaktivního odpadu

Britská Atomic Energy Authority (UKAEA) vybuduje zařízení ke skladování středně aktivního odpadu v Doundreay v severním Skotsku. Zahájení výstavby se očekává v roce 2005, s dokončením v roce 2008. Má jít o klíčové zařízení pro nakládání s existujícím a v budoucnu narůstajícím středně aktivním odpadem.

Časopis Odpady na internetu:

<http://odpady.ihned.cz>

Služby a produkty, které Vám usnadní orientaci v oblasti legislativy životního prostředí a evidence obalů naleznete na:

<http://www.enviweb.cz/paragraf>

<http://www.enviweb.cz/eviobaly>

Sníh pomáhá udržet odpad - mrtvá bílkovina

V místním lyžařském areálu v Sedloňově na Rychnovsku, který začíná konkurovat větším střediskům zimních sportů, začali používat k udržení umělého, technického sněhu speciální chemickou látku, tzv. mrtvou bílkovinu. „Díky tomuto přípravku jsme schopni zajistit dostatek bílé pokrývky i v případě, když by na Vánoce bylo třeba deset stupňů nad nulou," tvrdí pracovník centra Václav Sameš. Tato látka je složena z devadesáti procent z odpadu z obyčejných vajec. Vyrábí se však složitou technologií a do České republiky se dováží ze Spojených států amerických. Přípravek vyzkoušeli již organizátoři Zimních olympijských her v Calgary nebo Lillehammeru. Prostředek, který tvoří kostru sněhu, rychle namrzá a brání tání sněhové pokrývky, se vyrábí stejnou technologií jako například jogurt, sýr nebo pivo. Jeden třístogramový sáček tohoto preparátu stojí přibližně čtyři tisíce korun, vydrží zhruba dvacet čtyři hodin. Velká střediska si ho vzhledem ke své rozloze nemohou dovolit.

Program rozvoje krajiny

Regiony Moravskotřebovska a Lanškrounska se budou podílet na projektu Horní Pomoraví v rámci programu INTERREG III B, který je evropským příspěvkem do oblasti hodnocení a návrhů řešení trvale udržitelného využívání venkovského prostoru. Cílem unikátního čtyřletého programu je připravit především lesnické a zemědělské subjekty na čerpání zdrojů ze strukturálních fondů pro potřeby údržby a rozvoje krajiny a

také funkčně propojit všechny obory ovlivňující stav krajiny.

Celkový rozpočet projektu je padesát miliónů korun, přičemž kraj se na něm podílí částkou 2,5 miliónu korun. Finance budou využity v oblasti rozvoje informačního systému o životním prostředí, podporu revitalizace říčních systémů a zemědělství i na pozemcích méně vhodných pro intenzivní činnost.

Změna směrnice EU pro těžké kovy

Evropská komise rozhodla o změně směrnice 2000/53/EC, která se týká autovraků. Rozhodnutí se týká zejména seznamu 13 materiálů a komponent, které nebyly zahrnuty v zákazu používání a metodě značení olova, rtuti, kadmia a šestimocného chromu. Výrobci automobilů budou nuceni zastavit používání těžkých kovů při výrobě automobilů. Nová směrnice Evropské komise 2002/525/EC ruší výjimky směrnice staré vzhledem k vědeckému a technickému pokroku ve výzkumu a výrobě.

Obsahem nové směrnice je vymezení období po která bude ještě možné jednotlivé látky používat a v jakém množství je bude možno používat. Například u olova jako součásti slitiny hliníku pro automobilové účely stanovila směrnice množství použitého olova na 2 hm.% do 1.5.2005, resp. 1 hm.% do 1.7.2008. Byly stanoveny výjimky pro olovo užití u jednotlivých materiálů a výrobků (viz. tabulka).

U šestimocného chromu bylo stanoveno používání v protikorozních materiálech maximálně do 1.7.2007. U kadmia bylo stanoveno jeho možné používání v mazadlech do 1.7.2006 a v bateriích elektrických vozidel do 1.1.2006. výjimka u náhradních baterií, které byly uvedeny na trh před 31.12.2005)

Výjimky směrnice 2002/525/EC ze zákazu používání olova samotného, nebo jako sloučeniny:

Setrvačnický kol.....do 1.7.2005	Stabilizátory elastomerů.....do 1.7.2005
Vulkanizační činidla.....do 1.7.2005	Stabilizátory ochranných nátěrů.....do 1.7.2005
Ventilová sedadla.....do 1.7.2006	Uhlíkové kartáče elektromotorů.....do 1.7.2005
Keramicá/skleněná matrice sloučenin....do 1.7.2007	Měď v brzdovém obložení s více než 0,5% olova....do 1.7.2004

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny.

Kontakt: Odpady, Economia, a. s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7

Jarmila Šťastná, šéfredaktorka, tel: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, <mailto:odpady@economia.cz>

Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, <mailto:petr.pflieger@economia.cz>

Jan Beneš, redakce newsletteru, mobil: 603 963 551, <mailto:odpady@economia.cz>

Nemak hrozí arbitráží

Pokud mexická firma Nemak Europe, která staví poblíž Mostu továrnu na výrobu hliníkových automobilových hlav, nebude moci kvůli ekologickým aktivitám dokončit investici, uvažuje o arbitráži proti České republice. Vládní zmocněnec pro severozápadní Čechy Vlastimil Aubrecht chce hájit zájmy zahraničního investora, státu a obce, na jejímž území podnik roste. "Už bylo dost výpadů ekologů proti rozvojové zóně Joseph v Havrani u Mostu. Na jejich mnohdy zavádějící postupy se nedá odpovědět jinak než prostřednictvím právníků," řekl Aubrecht.

ČR má s Mexikem podepsanou smlouvu o ochraně investic. Parlament jí má ratifikovat v dubnu. Právě na základě této dohody by mohl Nemak v případě neúspěchu žádat náhradu. Stát již investoval do průmyslové zóny Joseph, kde má být letos zprovozněna první část podniku, 70 miliónů, město Most 100 miliónů.

Jen jedna sjezdovka

Ministr Libor Ambrozek povolil na Lysé hoře v Beskydech provoz pouze jedné sjezdovky. Delší a náročnější trať na severním svahu zůstane pro lyžaře trvale uzavřena neboť její provoz ohrožuje vzácný horský ekosystém. Skončil tak téměř dvouletý spor ekologů, pracovníků Horské služby a provozovatelů vleků o lyžování na Lysé hoře. Rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat.

Lyžování na jižní sjezdovce ministr povolil s tím, že provozovatelé dodrží několik podmínek: minimální výška sněhové pokrývky musí být 40 centimetrů, hranice trati bude vymezena bariérami a musí se dořešit parkování vozidel.

Program rozdělí miliony

Program Marketing, který vypisuje agentura CzechTrade a MPO, rozdělí v letošním roce kolem 70 miliónů korun. Cílem je podpořit mezinárodní marketing malých a středních firem, získávání exportních informací, účast na veletrzích a výstavách, tvorbu internetových stránek a vlastní propagaci.